

"Paule Freire'in Ezilenlerin Pedagojisi" - Colin Waugh

Adý/Name:

Paule Freire'in Ezilenlerin Pedagojisi Yazar/Writer:

Colin

WAUGH Sayfa/Pages: 7 Kaynak: <http://www.dpe.uevora.pt/eventos/congresso/pfreire.htm> İndir/Download:

Paule Freire'in Ezilenlerin Pedagojisi

GÝRÝ?

“Eđitim” adý verilen akademik konuya hakim olanlarýn, Poule Freire hakkýnda çok bey bildikleri görölüyor ve onlardan bazıları, öđrencilerinin Freire’in fikirlerini bilmelerini gerektiđini düđünüyor olabilir. Gerçekte Freire’in hiçbir uyarý olmasına rağmen (veya Freire’e hiçbir, herhangi resmi bir bilgi ulařmamasýna rağmen) hem okulsuzluk, yetipkin okuryazarlýk, hem de üçüncü dünya ülkelerindeki eđitim, Ýngiltere’ni bugünkü eđitimine yakýn bir konumdadýr. Dođrusu, teorik tartýpma ve pratik iliřkiye dayanarak t dünyada (Ýngiltere dahil) Freire’in eđitim teorisi, tüm eđitim teorisyenlerinin toplam çalıřmalarýndan çok daha önemlidir.Ayný zamanda, Ýngiltere’deki solcu insanlar, Freire’i anlamazlýktan geldiler. Bunun temel nedeni muhtemelen onun Hýristiyan olmasýdır. Fakat onun yazýları her ne kadar görünüşte sadece eđitim ile ilgili olsa da, aslında dođrudan, bugün dünyanın herhangi bir yerinde etkili bir sol kanat hareketinin nasýl kurulacađý hakkýndadır. FREÝRE’YN ARKAPLANI

Nijerya hariç Brezilya’da her hangi bir ülkeden daha fazla Afrika kökenli insan vardır. Bunların büyük bir bölümü haydutluk tarihinin ve bin yıllýk dinsel hareketlerin olduđu yer olarak bilinen (“sertao” veya “backlands) yarýsý çöl olan çok büyük beker tarlalarınýn bulunduđu Kuzeydođu’da bulunmaktadır.1Freire, 1921 yıllýnda Brezilya’ni Kuzey Batýsýndaki Pernambuco Eyaletinin başkenti olan Recife’de dođdu. Bunalým döneminde yoksullukta etkilenen orta sýnýf bir ailenin çocuđudur. Annesi koyu bir katolikti ve Freire bir Hýristiyan olarak yetipir. Recife (pimdiki Pernambuco Federal Üniversitesi) Üniversitesinden mezun oldu ve sonunda orada felsefe öđretim üyesi olarak göreve bařladı. 1940’ların ortalarýndan itibaren kentin gecekondularýnda yařayan yoksul insanlara yardım etmek amacıyla Katolik Yardýmlařma Örgütlenme Hareketine katýldý.0 tarihlerde(1950’ye dođru) kentin büyük bir kısmý gecekondulardan oluyordu.2Freire bu yoksul insanların yařam tarzlarını gözlemlerken, onlarda giderek daha çok kusur buldu. Friere, okuryazarlýk öđretimine kilit rol oynayabileceđine inandı.1962 yıllýnda Recife’nin sosyalist Belediye Başkaný Miguel Arreas, Pernambuco Eyaletine vali seçildi. Hemen Freire’in sorumluluđunda olan ulusal yetipkin okuryazarlýk çalıřmaları ile tarým ipçileri ve kentin fakir bölgelerini kapsayacak şekilde büyük çaplý bir okuryazarlýk kampanyasına destek verildi. Fakat 1964 yıllýnda askeri darbe oldu ve Freire, başka bir darbe oluncaya kadar 70 gün hapis yattý ve sonra ?ili’ye giderek, ?ili Üniversitesinde görev aldı. Burada okuryazarlýk çalıřmalarýndan UNESCO ile bađlantýsý olan ?ili Tarýmsal Reform Kurulunda çalıřmalarýný sürdürdü. 1969-1970 yıllarýnda Harvard’a geçti ve sonra merkezi Cenova’da bulunan “Dünya Kiliseler Konseyi”nde çalıřtı. Bu dönemde, Freire’in en önemli kitabý “Ezilenlerin Pedagojisi”3 yayınlandı. Brezilya gibi Portekiz sömürgeleri olan Gine-Bissau, Sao Tome ve Nikaragua’da Dünya Kiliseler Konseyi aracýlýđıyla okuryazarlýk çalıřmalarýna devam etti.Freire, Ezilenlerin Pedagojisi’ni yazdıđý sırada, 1962-1964 yıllarýnda 5 yıl okuryazarlýk kampanyasında düđür Ancak bu kampanya ona Katolik Hareketindeki deneyimini geliřtirme fikrini deneme fırsatý verdi. Dolayısıyla bu kitap Friere’in olası kuramsal fikirlerinin en kuvvetlisidir. FREÝRE’YN OKURYAZARLIK YÖNTEMÝ

Freire bu yöntemi, 1962-1964 yıllarýnda ařadýdaki gibi ortaya koymuřtur.1. Yüksek orandaki okumaz yazmazlýđın cođrafik alanları tespit edildi.

2. Her bir bölgede, politik yetkililer, kampanyanın uygun koşullarda yönetildiğinden emin olmaları için yakýnlařtırıldı.

3. Her bölgede bir çalışma ekibi oluşturuldu.

4. Her bölgedeki halkýn yařamý ve sözcük dađarcýđý arařtırýldý. Ekip haftalar süren bir dönem y bazı aylarda yařamý, mümkün olduñunca çok yönlü olarak gözlemledi. Onlar politik ve ekonomik gö oluřturmak ve de o bölgelerde yařayan insanların bu konulardaki profillerini çýkarmak için çalıř yaptýlar.(Bazý bölge halký bu ařamada ekibe katýldýlar)

5. Bilgilerin toplandıđý ve analiz edildiđi bir dönem (tekrar haftalar süren) oldu. Yine yöre halkýnýn ortaklařa çalıřması ile 12 önemli “tema” belirlendi. Örneđin konunun biri “insan, çalıřmaları ile maddenin dođasýný dönüřtürür”.

6. Her bir konu için resim ile simgelenen iyi bilinen bir gerçek yařam örnekleme içeren bir resim yapıldý. Bu resimler (bazen Freire tarafından ‘kodlama’ ve ‘kodlanmýř

var olupcu durumlar’ olarak iparet edilirdi.) slayt biçiminde yapıldı.

7. Her bir slayt için resmin içinde bir peye yönelik olarak tek bir sözcük tanımlandı. Bazı sözcük gruplarından örnekler: Rio De Janerio Eyaletinde Kullanılanlar: Favela (yoksul mahalle), chuva (yağmur), arado (saban), terreno (toprak), comida (yiyecek), batuque (Afro-Brezilya dansı), poco (sağlıklı), bicicleta (bisiklet), trabalho (çalıpmak), salario (maaş), profissao (meslek), governo (hükümet), manque (bataklık), engenho (şeker fabrikası), enxada (çapa), tijolo (tuğla), riqueza (servet) Recife’in Cajueiro Seco Adlı Gecekondu

Kullanılan Sözcükler:

Tijolo (tuğla), voto (oy), siri (yengeç), palha (saman), biscate (olmayacak ip), cinza (yakılan ölünün külü), doenca (hastalık), cahafariz (çepme), maquina (dikiş makinası), emprego (istihdam), engenho (şeker fabrikası) mangue (bataklık), terra (toprak), enxada (çapa), classe (sınıf) Tititi- Cabo Tarım Topluluğunda Kullanılan Sözcükler:

Tijolo (tuğla), voto (oy), rogado (yer elması tarlası) abacaxi (ananas), cacimba (kuyu), passa (kuru üzüm) feira (Pazar) milho (mısır unu), maniva (bir tür yer elması) planta (ekim), lombriga (bir tür yuvarlak solucan), engenho (şeker fabrikası), guia (görme özüllü rehberi), barraco (pazar yakınında küçük depo), charque (kuru et), cozinha sal (sofra tuzu). Bir Deniz Kenarı Kenti Olan Maceio’da Kullanılan Sözcükler:

Tijolo (tuğla), voto (oy), casamento (zararlı otları temizleme), caroca (at arabası), peixe (balık), jangada (balıkçı kayık), balance (balık terazisi), Brasil (Brezilya’nın başkent) maquina (dikiş makinası), farinha (un), coco (Hindistan cevizi), fome (açlık), comida (gıda), sindicato (örgütlenmek), trabalho (iş), limpeza (temizlik) 8. Bir grup eğitimci (gerçek öğretimi yapacak olanlar) bir araya getirildiler ve onlara; hem teknik (örneğin; slayt projektörü nasıl kullanılır) hem de genel yaklaşım konusunda (uygulama, örneğin; öğretmen merkezli öğretim karpı diyalog ihtiyacı) eğitim verildi.

9. Her biri, 25 ile 30 kişi okumayazma bilmeyen yetkinler grubu, her hafta akşam bir saat görüşmek üzere 6-8 hafta boyunca toplanacaklar. (30 kadar grup, tek bir yerde, belirlenen her hangi bir akşam toplanabilir.)

10. Bir grubun ilk toplantısında eğitimci, slaytlardan birini gösterebilir, seçilen slayttaki tek engel sözcük ile ilgili ki üç heceli olmak zorunda ve çift ünlü veya x gibi harfler içermemelidir.

11. İlk önce slayt sözcüksüz gösterilir ve içeriği tartışılır. Sonra slayt sözcük ile birlikte gösterilir ve sonunda o sözcük slayta ait olur.

12. Bu aşamada, ilgili sözcüğü içeren hece grubu gösterilerek, ‘buluş kartı’ denilen bir eğitim gereci tanıtılır, örneğin; FAVELA

FA-FE-FI-FO-FU

VA-VE-VI-VO-VU

LA-LE-LI-LO-LU

veya;

TÍJOLO

TA-TE-TI-TO-TU

JA-JE-JI-JO-JU

LA-LE-LI-LO-LU Bu ilk önce satır satır yapılır. Başlangıçta inceleme kümesinin üyeleri, daha önce

zaten görmüş oldukları sözcükten sadece heceyi tanıyacaklardır. (Örneğin; FA veya TI, VE veya J vb.) Bununla birlikte onlar, tüm kartı hem yatay hem de dikey olarak okuyabilecekleri bir

aşamaya gelirler ve kendi kendilerine sözcükleri önce sözlü ve sonra yazılı olarak oluşturmaya başlayabileceklerdir.

13. Köklü olarak benzeri işlem her bir tema ve ilgili sözcük aracılığıyla sonraki aşamaya aktarılır ve bu aktarma sonuçta materyal tanıtımı ile devam eder. Aynı zamanda

gittikçe artan karmaşık tartışmalar bu sürece eklenir. Madde 7’de verilen ilk sözcük grubunun kullanımıyla ilgili Freire, tartışmanın olası kapsamının bu biçimde olabileceğini belirtti. FAVELA (Gecekondu)

Temel gereksinim: barınak, yiyecek, giyecek, sağlık, eğitim.

CUHUVA (Yağmur)

Çevrenin insan yapısına etkisi, geçim ekonomisinde iklim faktörü. Brezilya’daki bölgesel iklimsel dengesizlik.

ARADO (saban)

İnsan emeğinin değeri, insanlar ve teknikler, doğayı dönüştürme projesi, emek ve sermaye, tarım reform.

TERRENO (toprak)

Ekonomik egemenlik, tarla, sulama, doğal kaynaklar, doğal mirasın korunması.

COMÍDA (Yiyecek)

Kötü beslenme, açlık (yerelden-ulusala), çocuk ahlakı ve çocuklarla ilgili hastalıklar.

BATUQUE (Afro-Brezilya dansı)

Çoğul kültür, folklor, entelektüellik, kültürel yabancılaşma.

POCO (sađlýklý)

Sađlýk ve endemik hastalýk, sađlýkla ilgili eđitim, su ihtiyacý.

BÝCÝCĽETA (bisiklet)

Nakil problemleri, ktle nakli.

TRABALHO (çalýpmak)

Gerçeđi dnptrme süreci, insanýn çalýpmasýnýn deđeri, elle yapýlan/dbnsel/teknolojik çalýpma ve elle yapýlan ve dbnsel emeđin ikili karþýtlyđý.

SALARÝO (maaþ)

Ekonomik kre, kiþinin ücret durumu.

• cretli ve ücretsiz emek

• Asgari cret ve

• cretli faaliyet (yaþam maliyetindeki deđiþikliklere göre ücret ayarlamasý).

PROFÝSSAO (meslek)

Sosyal kre, mesleki problem, sosyal sýnyflar ve sosyal hareketlilik, sendikacýlýk, grev.

GOVERNO (hükümet)

Politik kre, politik gc(iktidar), insanlarýn iktidar organizasyonundaki rolü, popüler katýlym

MANQUE (bataklýk)

Bataklýk arazilerin nüfusu, vesayetçilik, yardým, bu nüfusun obje durumundan özne ykseliþi.

ENGENHO (þeker fabrikasý)

Brezilya'nýn ekonomik düzeni, tek kültürlülük, büyük arazi, tarýmsal reform.

ENXADA (çapa)

tarýmsal reform ve banka reformu, teknoloji ve reformlar.

TÝJOLO (tuđla)

Kentsel reform-temel bakýmlar, planlama, deđiþik reformlar arasýndaki iliþki.

RÝQUEZA (servet)

Brezilya ve evrensel boyut, zenginlik ve fakirliđin yzleptirilmesi, zengin adam fakir adama karþý, zengin uluslar fakir uluslara karþý, egemen ve egemen olamayan uluslar, geliþmiþ ve geliþmemiþ uluslar, ulusal zgrleþme, uluslar arasý ve dünya barýþýna etkin yardým.Freire, hangi bir geçerli eđitimin esasýný oluþturmak zorunda olan, ilkeler halinde düzenlenen bu yöntemi dikkate alýr. Bununla birlikte, Freire en azýndan Ezilenlerin Pedagojisi'nin yazdýđý zaman, onun kapsamanýn dar olduđunu dbnmþtr. ?u cümlenin altýný çizer: "Sadece devrimci bir toplum, eđitimi sistemli bir zaman aralýklarýnda yürütebilir.(Problem-soru ortaya atmak)"Freire, þu soruyu ortaya atar:Fakat, eđer zgrleþtirici bir eđitimin politik güce gereksinimi varsa ve ezilenlerin bu gücü yoksa devrimden önceki ezilenlerin pedagojisi nasýl mümkün olabilir?Cevabýn bir kýsmý, sistematik ve eđitim ve eđitim projesi arasýndaki ayrýmda yatar ve diđer kýsmý ise (yukarýdaki okuyazarlýk yöntemi bir örnektir) ezilenlerle birlikte, "ezilenleri örgütleme süreci"5 uygulanmalýdır. Yöntem, Freire'nin özgürlük için kültürel eylem, dediđi yola bir örnektir ki hem ezilenlerin, bir devrimin arzu edilir olmasýnýn farkýna varmalarýna yardým eder ve hem de ezilenlere, eđer bir iþ ile ilgili iseler, teknik donaným sađlar. Yöntem ister istemez devrimci bir yönetim tarafýndan kurulabilecek olan eđitim sürecinden daha dar kapsamlý olur. Yinede bu yöntem deneme yanýlmanýn sonucu oluþmaz. Aksine özenli bir eđitim teorisine geri bildirimden kaynaklandý. Bu teori, en azýndan iki ayrý dünya grþ içerir: Bunlar; genellikle birbirine zýt olduđu dbnlen Hrıstiyanklik ile Marksizm'dir. Ayrýca teori ortodoks olmayan gelenekleri de içerir. HIRÝSTÝYANLIK

Freire'nin Hrıstiyanklik, az sayýda Hrıstiyanklik yazarlardan, insanlara ait referanstan ve "tamamlanmamýþ varoluþlar" (bu sadece tanrınýn, meleklerin vs. aksine olabilir) gibi diđer yaþamlardan dođrudan Ezilenlerin Pedagojisi'nde görülebilir. Aslýnda eđer siz bu kitabý Freire'nin yaþamý üzerine hiçbir þey bilmeden okursanız, hiçbir süratle onun bir Hrıstiyanklik olduđundan emin olamazsýnýz. Hrıstiyanklik dbnrlr Freire'nin bu yolunda, gereksinim duyulan silahlý mücadelede veya manevi gereksinimlerin üzerindeki fiziksel öncelikte ýsrar etmezler. Bununla birlikte Hrıstiyanklikn bir mezhebi onun fikrinin temelidir. Bu Hrıstiyanklikn hangi mezhebidir?Hrıstiyanklik ilk yzyýlda Palestine(Filistin)'deki asýnyf Yahudiler arasýnda baþladý. Onlar rahipler gibi etkili olanlarla birlikte sosyal düzenin yakýn bir zamanda deđiþtirileceđine inandýlar, böylece fakirler zengin olacaklar ve iyi beslenecekler, a gozller cezalandýrýlacaklar. Bu muhtemelen kuvvet kullanmak için hazýrlandý. Sonraki yzyýlda onlarýn dbnceleri, çođu kentlerde olan hali vakti yerinde olmayan Yahudi topluluđu yeleri tarafýndan Roma Ýmparatorluđu'na yayýlýr. Sonuç olarak, daha iyi bir durumda olan azýnlýk grupta Hrıstiyanklik oldu. Roman halký ve bunlarýn Roman vatandaþý olanlarý

resmi ideolojideki "putperest tanrıylara" kamusal adakları önerme zorunluluğu ile kendi dini inançları arasında çelişki buldular. Bunları yapmaktan daha çok kendilerini dini inançlarından dolayı acı çekmeye adayanlar, resmi Hıristiyanlık liderliği olan Piskoposlarla çelişkiyi alevlendiren moral otoriteye ihtiyaç duydular. Sonuçta Piskoposlar hangi mutlak doğruların geçerli ve hangilerinin geçerli olmadığını aşılayan hukuk üzerine dayalı ve bürokrasi merkezi hükümet kilisesi kurması üzerine olan savaşı kazandılar. Kısaca daha sonra, imparator Konstantin Hıristiyanlığı bu beklini Roma İmparatorluğu"nun resmi dini yaptı.6 Bununla birlikte Hıristiyanlığın ilk zamanlardaki biçimi, özellikle Freire"in ezilenler olarak ifade ettiği tam sosyal tabaka olan topraktan mahrum edilen köylülerin 1000 yıllık döneme ait inanç beklisi yeniden görülmeye devam etti. Tarihi olarak böyle inançlar, geniş bir alanda bekillenir; onlar silahlı kuvveti veya topyekun barışseverliği benimseyebilir; yararlı materyal talep edebilir veya fiziksel bütünlüğu önemsemeyebilir; sert hiyerarşilere sahip olabilir veya tamamen özgürlük taraftarı olabilirler. Bu sosyal hareketler ve Marksizm arasında eğer her hangi bir ilişki varsa bu ilişki nasıldır? Cevap en basit beklisiyle entelektüeller, Marksizm"in gelişmesinde önemli bir rol oynadılar, ancak az bir istisna dışında, 1000 yıllık inançlar, zar zor okuyabilen ve yazabilen insanlar tarafından geliştirildi. Ve sonuçta, bilim ve tarih Marksizm"in tüm formlarının merkezidir ve millenarianismin (1000 yıllık barış ve selamet devresinde inan biçimi) dışındadır. Marksizm"in belirli formları, belirli partiler vs millenarian (kıyametten önce barış ve selametın egemen olacağı bin yıllık devrin geleceğine inanan topluluk) arasında veya Marksist doktrinler ve millenarian doktrinleri arasında hangi paralellik olursa olsun buradaki köklü nitel farklılığı anlamının yolu yoktur. Freire, Katolik Hareketi reddederken ve bu yaklaşımın yerine ezilenlerin değerlerine yönelirken üçüncü yüzyılda egemen olan millenarisme yöneldiğine inanıyorum. Freire, Marksizm"e de inandı. Bununla beraber, bu her ne kadar doğru ise de Marksizm"in farklı bakış açılarıнын olduğunun gösterilebileceğini ve özellikle entelektüellerin bunu bildikleri halde Freire"in Hıristiyanlığından dolayı onun Marksist yönünü anlamakta zorlandıklarını düşünüyorum. Freire"ın marksisiz anlayışının aslında, Küba Devrimi"nden ve özellikle Che Guevara"nın Küba Devrimci Savaş hatıralarından aldığı görülüyor.8 Bu anlayış, izole edilmiş köylü gruplar tarafından ara sıra ihanete uğrayan ve yarı alan, hemen hemen yalnızca dağlarda operasyon yapan küçük bir gerilla grubunun günlük yaşamıyla ilgilidir. Freire, bütün modellerin üzerinde olan bir Guevara"dan esinlenerek devrimci liderliğin ne olduğunu bekillendirir. Diğer bir deyişle lider, az gelişmişlik gerekçesiyle kaderlerini birleştirebilecek ahlaki kararları veren burjuvazinin bir üyesidir.9

1 The term 'millenarian' strictly speaking refers to religious movements based round the belief that Christ will shortly return and reign on earth for one thousand years, righting the wrongs of the oppressed. It is now used to refer also to equivalent movements outside Christianity. For accounts of such movements, see Norman Cohn, *The Pursuit of the Millennium: Revolutionary Millenarians and Mystical Anarchists of the Middle Ages* (Paladin, 1970) passim, Eric Hobsbawm *Primitive Rebels: Studies in Archaic Forms of Social Movement in the 19th and 20th Centuries* (Manchester University Press, 1971) pp57-107 and Peter Worsley, *The Trumpet Shall Sound: A Study of 'Cargo' Cults in Melanesia* (Paladin, 1970) pp229-264.2 Miguel Arreas, *Brazil: The People and the Power* (Penguin Books, 1972)3 Paulo Freire, *Pedagogy of the Oppressed* (Penguin Books, 1972); all unattributed page references are to this book. NB the term 'man' is used throughout this book, which is translated by Myra Bergman Ramos, to mean 'human beings'.4 This account is based on Paulo Freire, *Education: The Practice of Freedom* (Writers and Readers Publishing Cooperative, 1976) p~1-58 and Cynthia Brown, *Literacy in 30 hours* (Writers and Readers Publishing Cooperative, 1975) passim.5 p316 Robin Lane Fox, *Pagans and Christians* (Penguin Books, 1986) pp265-335, 419-545 and 609-662, and Paul N. Siegel, *The Meek and the Militant: Religion and Power Across the World* (Zed Books Ltd. 1986) pp70-737 Frederick Engels, *The Peasant War in Germany* (Lawrence & Wishart, 1969) pp53-62 The most well known account of a millenarian movement in the Northeast of Brazil is Euclides Da Cunha, *Rebellion in the Backlands*.8 Che Guevara, *Reminiscences of the Cuban Revolutionary War* (Penguin Books, 1970)9 p103 *** KAYNAK: Erişim: Eğitim Politikaları, (e-dergi), Sayı: 4.